

Общо събрание на Съвета на нотариатите на ЕС (CNUE), Брюксел, 23.03.2018 г.

Уважаеми колеги,
Обръщам се към вас във връзка със състоялото се на 23 март 2018 г. Общо събрание на Съвета на нотариатите на ЕС (CNUE) в Брюксел. Взех участие в този най-престижен европейски форум на нотариусите в качеството си на председател на Съвета на нотариусите.

На 23 март 2018 г. беше открито Общото събрание с реч на председателя Мариус Колер, последвана от установяване на наличие на кворум и приемане на предложението проект на дневен ред. Представителите на европейските нотариати гласувахме единодушно за приемането на протокола от пленарното Общо събрание на CNUE, проведено на 1 декември 2018 г. Обръщението на председателя Колер, относно състоянието на Съвета на нотариатите на ЕС, бе поднесено на колегите в стегнато резюме, като даде ясна и конкретна информация относно предизвикателствата и новите хоризонти пред професията, събитията, в които е взел участие в рамките на първите три месеца от началото на своя мандат. Отправи сърдечни благодарности за присъствието ми на Общото събрание и подчерта дълбоко приятелските отношения и сътрудничеството на изключително високо ниво между нашите нотариати, както и важността на българския нотариат, предвид факта че България председателства Съвета на ЕС през първата половина на 2018 г.

Председателят Колер информира, че се е срещнал с председателите на всички работни групи на CNUE, като се е запознал напредъка в работата на всяка една от тях.

В рамките на първата точка от Дневния ред, някои от председателите на държавите-членове накратко се изказаха относно ситуацията в съответните им нотариати. Германският нотариат информира, че с радост би могъл да заяви, че Германия в крайна сметка е успяла да сформира правителство, като за федерален министър на правосъдието и защита на потребителите е избрана дама, а именно г-жа Катарина Барли. Представителите на Гърция заявиха, че в периода след последното заседание на CNUE, са приети няколко закона, като въпреки протестите, нещата за нотариата се развиват в положителна насока. Г-жа Карастати заяви, че нотариусите имат възможност да участват в процеса на медиация, а в резултат на приетите промени, нотариусите в Гърция са

получили компетентност в сферата на развода, като по този начин процесът по разтрогване на брака се осъществява много по-бързо и лесно. Представителят на Словакия, г-н Хамара, информира присъстващите, че страната в момента се намира в един политически нестабилен период, тъй като правителството е подало оставка, а новият министър на правосъдието очаква да получи одобрението на парламента. Представителите на Хърватска заявиха, че ситуацията в нотариата е стабилна. Г-н Поплонковски от Полша, информира, че ситуацията на нотариата е стабилна, като следва да се отбележи, че на 9 април 2018 г. влиза в сила нов закон, съобразно който ще започне да функционира ново официално нотариално хранилище, в което нотариусите ще са задължени да изпращат копия на актовете в електронна форма, стъпка в посока дигитализация на нотариата. Румънският нотариат заяви, че са силно притеснени от проект на закон, който предвижда връщане към държавните нотариуси. Румънците считат за много странно връщането назад и са предприели стъпки за лобиране за отхвърлянето на законопроекта.

Председателят на словенския нотариат, г-жа Соня Кралж, заяви, че ситуацията в страната е много динамична, тъй като министър-председателят е подал оставка и се очаква да се проведат избори на 10 юни 2018 г. За момента, ръководството на нотариусите следи предизборните програми на различните партии. В качеството си на председател на Съвета на нотариусите на Нотариалната камара се изказах и аз, като изложих новостите и постигнатите резултати в България в периода от последното Общо събрание на организацията. Изказването ми бе следното: *„Добър ден. Българските нотариуси работят с голяма динамика. Нас ни води мисълта на Айнщайн, че животът е като карането на колело - ако искате да запазите равновесие, трябва непрекъснато да се движите. Приключихме преди две седмици тестването и въвеждането в експлоатация на информационна система до „Пътна полиция“. Всички договори с регистрирани МПС задължително се удостоверяват от нотариуса. Тази компетентност е уредена в закона и чрез информационната система се извършва регистрация и девет автоматизирани справки. Техническите указания за нотариусите са около 50 страници. Сега започваме действия, правна и техническа мотивация до Министерство на правосъдието за въвеждане на електронно вписване на нотариални актове. В България собствеността на недвижими имоти в огромната си част задължително се прехвърля чрез нотариус. Контролът на регистраторите (съдиите по вписване) е само формален и аз очаквам помощ от немските и френските колеги, за да въведем едно*

факултативно електронно вписване в България. Благодаря.

В отговор на моето изказване, председателят Колер ме увери, че българският нотариат винаги може да разчита на подкрепата на CNUE по всички въпроси. От своя страна, г-н Колер специално благодари на мен и на всички български колеги за съдействието и помощта, като подчерта изключителното важната роля на българския нотариат за CNUE в тази така ключова година на българско председателство на Съвета на ЕС. Последен, но не на последно място, се изказа г-н Пиер-Люк Вожел, които изясни, че е имало настроения за промяна на нотариалните такси във Франция, но те в крайна сметка са останали непроменени, което е чудесна новина за френските нотариуси.

Точка 2 от Дневния ред бе отредена за организационни въпроси и въпроси свързани с Устава. Думата беше дадена на г-н Раул Радой, който да направи изложение по въпроса. Той заяви, че с помощта на постоянната подкрепа от страна на Управителния съвет, през последният период CNUE се опитва да подобри разходите си за стоки и услуги, особено когато те са на значителна стойност. Обясни, че това е възможно, тъй като се обръщат към множество доставчици на услуги, като се избира една измежду няколко представени оферти. Съветът, по предложение на администрацията на CNUE, очевидно е в състояние да избере най-евтините оферти и /или тези, които предлагат най-добро съотношение качество-цена. Това направи възможно намаляването на разходите на организацията за няколко важни бюджетни позиции като копирна материали, почистване, счетоводство,

комуникации (предимно ИТ услуги и публикации) и прави възможно да се закупят технически системи, адаптирани към нуждите на нотариусите, като например тази за видеоконферентна връзка StarLeaf. Беше направено представяне на тази система, като същата ще позволи на членовете да се включат по-активно в работата ни чрез възможността да участват в различни срещи и заседания дистанционно от най-отдалечени точки на земята.

Този начин на работа се е превърнал в постоянна характеристика на организацията, като се вземат предвид препоръките, направени от Управителния съвет през ноември 2015 г., и опитът, придобит от CNUE в рамките на европейските проекти. На неотдавнашна среща с финансовите служби на ГД "Правосъдие", същите са изразили мнение, че е полезно да се документират процедурите за възлагане на обществени поръчки от страна на организацията, така че да могат да демонстрират съгласуваността с процедурите, прилагани от CNUE в контекста на различните европейски проекти.

Трябва да се отбележи, че покупките, направени от CNUE в рамките на проектите, винаги се основават най-малко на три конкуриращи се оферти с възможност, на първо място, за най-евтината стока или услуга. В този контекст Общото събрание взе под внимание добрите практики в областта на придобивките в рамките на CNUE през последните години и реши да установи тази процедура за в бъдеще в светлината на икономическата ефективност и обективност за придобивките със значителна стойност за CNUE. По този начин, всяко

придобиване на стоки и услуги със значителна стойност трябва да бъде направено на базата на най-малко три конкурентни оферти и решението да бъде взето в полза на най-изгодната оферта в съответствие с обективните нужди на организацията.

В рамките на точка 3 от Дневния ред на заседанието беше представено кратко резюме относно напредъка по отделните законодателни и политически въпроси от интерес за CNUE. Г-н Колер, както и г-н Борман информираха участниците относно Пакета за дружествено право. Германското ръководство се е срещнало с ръководителя на кабинета Ренате Николай, както и с екипа на Мая Лаурила за по-нататъшна обмяна на мнения относно пакета за дружественото право. Атмосферата на дискусиите е била много конструктивна. Информираха, че Европейската комисия изглежда е склонна да сътрудничи с нотариата и да вземе предвид опасенията им в своя пакет, чието публикуване за момента е отложено за 28 март 2018 г. (най-рано). Г-н Колер запозна делегатите и с развитието по въпроса, касаещ Единния цифров портал. Гласуването в Комисията IMCO на Европейския парламент засягащо Единния цифров

портал се е провело на 22 февруари 2018 г. Комисията за вътрешния пазар и защита на потребителите е гласувала в полза на почти всички компромисни изменения, включително компромисни изменения 32 и 54, които са особено благоприятни за нотариата, тъй като изключват - в съответствие с предложенията на CNUE - процедурите за регистрация в търговския и фирмен регистър от задължението за определяне напълно онлайн процедури. На равнище на Съвета на ЕС, на 30 ноември 2017 г., бе приет общ подход. Като се има предвид, че позицията на Съвета относно обхвата на задължението за цифровизация е по-неблагоприятна, при липса на изключване за процедурите за регистрация в търговските и фирмени регистри, се пристъпи отново към лобиране на ниво правителства, за да бъдат подкрепени измененията, гласувани на ниво Европейски парламент, като се цели същите да получат подкрепата и на Съвета. Докладчикът, г-жа Мици, също е получила мандат от страна на Парламента да започне преговори в рамките на тристранните срещи с Комисията и Съвета. Впоследствие, графикът за тристранните срещи ще бъде определен от генералния секретар на Парламента. С оглед на това, г-жа Мици предвижда първа среща на политическите тристранни срещи преди края на март. След това, по-нататъшни технически срещи ще се проведат през м. април и май, с цел до края на м. юни 2018 г. досието да бъде приключено по време на българското председателство. Резултатът от тристранната среща относно Единния цифров портал е още по-важен, тъй като ще има решаващи

последници за преговорите по инструмента за „жизнения цикъл“ на дружеството. Всъщност, Германия и Австрия вече намекнаха, че с цел постигане на последователност, те биха подкрепили категорично процедурите за регистрация на фирми, попадащи в обхвата на Единния цифров портал, както и на инструмента за жизнения цикъл на дружествата. По отношение на предложението за цифровия жизнен цикъл на дружествата, Комисията е предоставила следните подробности:

- Предложението ще обхване всички дружества, изброени в приложение II към кодификационната директива 2017/1132, т.е. дружества с ограничена отговорност, акционерни дружества и „опростени“ акционерни дружества (ако е приложимо).
- Държавите-членове на ЕС ще трябва да осигурят онлайн процедури за учредяване на дружества и последващи структурни промени, с изключение на процедурата по ликвидация. За акционерните дружества ще има възможност за отказ от участие. Освен това, всяка държава-член ще трябва да предостави национални образци, поне за учредяването на дружества с ограничена отговорност.
- От друга страна, на държавите-членове ще бъде предоставена достатъчна свобода на действие за организиране на онлайн процедури в съответствие с националните нужди, а именно възможността да се предвиди задължително участие на нотариусите в процедурата по регистрация, дори когато се използват образци.
- Разходите за участие на нотариусите в процеса няма да бъдат регулирани. Освен това Европейската комисия реагира положително на аргументите

срещу изменението на чл. 10 от Директива 2017/1132. Ето защо, сегашните разсъждения на Европейската комисия са много благоприятни за интересите на нотариата и превантивното правосъдие като цяло. В този контекст, Комисията ясно е изисквала подкрепата на нотариата по отношение на бъдещото законодателно предложение, по-специално чрез съвместно организиране на конференция.

На заседанието на Управителния съвет на 21 февруари 2018 г., членовете му са изразили своето задоволство от подхода на Европейската комисия за взимането на нотариалните опасения и готовността им да подкрепят предложението на Европейската комисия, напр. чрез организирането на съвместна конференция относно пакета за дружественото право. Възложено е на председателят на CNUE да започне подготвителната работа за конференцията, като има ангажимент да държи Управителния съвет информиран.

На следващо място беше представена информацията относно законодателството в сферата на конкуренцията. Новата работна група за право за конкуренция на CNUE, създадена с решение на Общото събрание на 1 декември 2017 г., е заседавала за първи път на 7 февруари под председателството на г-н Хамара и с участието на президента Колер. Работата е насочена към превенцията като цяло и към конкретния случай засягащ Литва. След обсъждания, обмен с латвийски нотариат и анализ, работната група предложи на Управителния съвет и на Общото събрание следните точки за действие по

отношение на предотвратяването на бъдещи случаи на нарушаване на правото на конкуренция от страна на нотариат, членуващ в комисия CNUE:

- Изготвяне на насоки за това, какво би могло да представлява нарушение в контекста на вътрешното функциониране на нотариата, което да бъде предоставено на различните нотариати за целите на повишаване осведомеността.

- Работа в тази връзка, която ще бъде извършена от работната група, ще се основава основно на анализ на неотдавнашната съдебна практика на европейско равнище. Във втората стъпка, всеки член на CNUE се приканва да извлече от този анализ специфични насоки за европейското конкурентно право, които са съобразени с правната и фактичката ситуация в съответната държава.

Що се отнася до процесуалното състояние в Литва, след разследването и мнението, публикувано в края на 2017 г., Нотариалната камара участва на 14 февруари в изслушвания пред Съвета за конкуренция. Окончателното решение на Съвета по конкуренция ще бъде постановено на 5 април и ако не е задоволително, което изглежда вероятно от оценката на Нотариалната камара на Литва, последната има възможност да подаде жалба до Съда против решението. Предвид непредсказуемото въздействие, което този казус може да окаже върху нотариатите на европейско равнище - напр. в случай на искане за преюдициално заключение, отправено до Съда на ЕС, беше сметнено за уместно по време на последните разговори и обсъждания да се разреши случаят на национално равнище, за да се избегнат

нежелани ефекти на разпространение извън националните граници и да се ограничат вредите, за да се избегнат отрицателни прецеденти. По тази причина беше обсъдена възможността да се идентифицира и организира участието на адвокат Андреас фон Бонин, специалист в областта на конкурентното право, който да посъветва литовската камара относно възможностите за защита.

На своето заседание от 21 февруари, Управителният съвет е назначил работна група по Закона за конкуренцията за изготвяне на горепосочените общи насоки за Общото събрание през юни 2018 г. Тези общи принципи ще могат да се представят на адвокат фон Бонин за становище, след като бъдат изготвени. Членовете на Управителния съвет също така са заключили, че германското председателство отново ще обясни на литовския нотариат загрижеността на всички нотариати на CNUE, които са участвали в заседанията на работната група по този въпрос.

Г-н Колер направи и обзор на работата свързана с UNCITRAL. В следствие на мандата, предоставен от Управителния съвет на 19 януари 2018 г., работна група "Европейски автентични инструменти" се е срещнала на 22 януари 2018 г., чрез видеоконференция, с цел да подготви позиция на CNUE относно инструмента, изготвен от UNCITRAL за улесняване на прилагането на медиацията и арбитражни споразумения в областта на международната търговия. По време на среща между президента Колер и службата, отговаряща за гражданското правосъдие, CNUE е научил, че дискусиите в рамките на UNCITRAL вече са напреднали, като работата е

започнала през 2014 г. по инициатива на ООН. През 2015 г. започва работа в рамките на група UNCITRAL II. Европейската комисия, която ефективно представлява всички държави-членове на ЕС при договарянето на този инструмент, информира CNUЕ за своя скептичен подход към този проект. В крайна сметка тя участва в работата - критикувана за това, че не е била достатъчно активна в този контекст - но първоначално е имало много съмнения, особено по отношение на обхвата на инструмента и риска от припокриване, както и относно качеството на медиацията, т.н. Инструментът действително е бил в дневния ред на сесията от 5 до 9 февруари 2018 г. в Ню Йорк, но трябва да се отбележи, че няма да има никаква по-нататъшна дискусия. В писмо от 7 февруари 2018 г. президентът Колер се е обърнал към службите на Европейската комисия в Ню Йорк, с цел да предаде аргументите на нотариата. Очаква се инструментът да бъде приет от ООН през лятото на 2018 г. и от Общото събрание на UNCITRAL през есента на 2018 г.

Относно Европейското съдебно обучение, Европейската комисия е публикувала доклад за европейското съдебно обучение от 2017 г., в който се представят цифри относно обучението на практикуващите юристи през 2016 г. Той показва постоянно нарастване на броя на практикуващите юристи, обучени в законодателството на ЕС и правото на другите държави-членове на равнище ЕС - повече от 140 000 души. Според Комисията следва да се положат усилия за преодоляване на различията в участието в обучението между държавите-членове и между различните правни професии. Според Комисията

обаче, "съдиите, прокурорите и нотариусите много по-често се обучават по правото на ЕС или по правото на друга държава-член, отколкото други правни професии". "Действията на ниво ЕС могат да допълват само действия, които са и трябва да се осъществяват основно на национално равнище. Обучението на практикуващи юристи изисква активната подкрепа на всички заинтересовани страни. Комисията ще бъде там, за да продължи да ги подкрепя".

Европейската комисия е стартирала в края на 2017 г. процеса на оценка на текущата европейска стратегия за съдебно обучение през 2011 г. (обучение на специалисти по правосъдие относно правото на ЕС), едновременно с подготовката на нова стратегия за периода 2019-2025 г. с оглед приемането ѝ през втората половина на 2018 г.

Според Европейската комисия оценката на стратегията за 2011 г. и новата стратегия за периода 2019-2025 г. ще идентифицира предизвикателствата, които трябва да бъдат посрещнати, и ще направи предложения за действия на различни равнища, било то местно, национално или европейско, за подобряване на европейското съдебно обучение. Стратегията ще отразява резултатите от оценката и широката обществена консултация и ще предложи възможности за подобряване на обучението на специалисти по правосъдие и по право на ЕС. Тя също така ще определи целите, по-специално по отношение на целите, които Комисията ще обсъди със заинтересованите страни по време на процеса на оценка, консултации и подготовка. Може да се предложи

механизъм за мониторинг. Комисията ще предложи Стратегия за обучение на съдебни заседатели 2019-2025 в съобщение, основано и придружено от доклад за оценка на Стратегията за съдебно обучение през 2011 г.

Консултативните дейности, предвидени в този процес, включват:

- Открита обществена консултация, основана на онлайн въпросник на всички официални езици на ЕС, за да се получи информация от всички евентуално заинтересовани страни, които ще дадат писмен принос за извлечените поуки, заложените въпроси и възможните подобрения

- Три срещи на експертната група по европейско съдебно обучение: по време на откритата обществена консултация след откритото обществено допитване и преди изготвянето на доклада за оценка;

- Интервюта на основните заинтересовани страни (доставчици на обучение за професионалисти в областта на правосъдието и представители на професиите на правосъдието на равнище ЕС);

- Конференция на основните заинтересовани страни, която ще приключи консултацията. Това ще даде възможност за директни обсъждания относно резултатите от писмената обществена консултация, оценката на стратегията за 2011 г. и възможните решения за бъдеща стратегия.

CNUE е участвал във всички тези консултации. Президентът на CNUE е поканен да вземе участие в конференцията, а представители на организацията - да участват в срещите на експертната група по съдебно обучение.

Понастоящем работната група "Обучение" работи под ръководството

на г-н Марк Вилмус. Участието на CNUE в тази област на политиката като партньор на Европейската комисия е от съществено значение и в светлината на дългите години на сътрудничество в проектите за обучение "Европа за нотариусите - нотариуси за Европа" I, II и евентуално III.

Що се отнася до преразглеждането на Регламент Брюксел IIa, Европейският парламент е дал становището си с резолюцията си от 18 януари 2018 г. Сред измененията, поискани от Парламента, молбата за изменение на следните определения по чл. 2 се отнасят до нотариата:

- "орган" означава всеки съдебен или административен орган и всеки друг орган в държавите-членки, компетентен по въпросите, попадащи в приложното поле на настоящия регламент;

- "решение" означава декрет, разпореждане, решение на орган на държава-членка или автентичен документ, изпълним в държава-членка, или споразумение между страните, което е изпълняемо в държавата-членка, в която е сключено, по отношение на развода, раздяла, унищожаване на брака или родителска отговорност.

На политическо равнище европейските министри на правосъдието, заседаващи в рамките на Съвета по правосъдие и вътрешни работи на 9 март 2018 г., са проучили разпределението на човешките и финансовите ресурси на централните органи, определени от държавите-членки, за да ги подпомогнат при прилагането на регламента. Българското председателство смята, че е необходима дискусия на ниво министри по този въпрос, тъй като допълнителното натоварване на

централните органи вероятно ще нараства постепенно предвид това, че трансграничната мобилност и броя на международните двойки се увеличават. Тъй като това е процедура за консултации относно семейното право, становището на Европейския парламент не е задължително, а в рамките на Съвета се изисква единодушие.

На последно място в рамките на т. 3 от дневния ред беше обсъден въпросник на Организацията за европейско икономическо сътрудничество (ОЕИС). Г-н Колер информира, че благодарение на белгийския нотариат, CNUE е разбрал за текущ въпросник по ОЕИС относно регулаторните показатели за основните професии (адвокати, нотариуси, счетоводители и др.). Предвид важноста за нотариалната професия на въпросите, които се разглеждат в въпросника, както и опита от предходни проучвания на ОЕИС, председателството би искало да повиши осведомеността на членовете по тази тема и любезно да поиска повече информация относно това развитие в съответните държави-членове.

Точка 4 от дневния ред беше отделена на Техническо-правни въпроси. Най-основно място в рамките на тази точка беше отделено на защита на личните данни, тъй като от 25 май 2018 г. влиза в сила Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО. След общото въвеждане на регламента за защита на данните, дискусиите следва да се насочат към въпроса за защитата на данните от два различни аспекта, а

именно спазването на нотариалните камари, от една страна, и приоритетите за нотариалните кантори, от друга.

Въпросите, свързани с въвеждането на служител по защита на данните в нотариалните кантори и методите за това, са особено важни. Също така, ключова роля играят и практическите условия за прилагане на изискванията на регламента. Следователно, беше изказано мнение от г-н Колер, че ще бъде целесъобразно в рамките на CNUE да бъдат изготвени конкретни елементи, насоки или други документи, които да са от полза за нотариусите в процеса на спазване на общия регламент за защита на данните.

Що се отнася до т.нар. Me-Codex, г-н Колер обясни, че CNUE участва в проекта за последващ e-Codex - „Me-Codex“. 24-месечният проект е бил стартиран през ноември 2016 г. Ако пожелае, CNUE, който до момента е следвал проекта без активно участие в различните работни пакети, би могъл да инвестира повече и по-специално, да използва бюджет, отпуснат за организацията в рамките на този проект. Този бюджет възлиза на 24 600 евро за разходи за персонал (принос към работата на експерти). Следва да се отбележи, че ако CNUE използва този бюджет, което все още не е направено на този етап, Комисията ще покрие 80% от посочената сума, а приносът на CNUE ще бъде 20%, т.е. 4 920 EUR. Вноската може да бъде покрита от спестявания в бюджета на организацията. От политическа гледна точка, би било интересно CNUE да се включи по-активно в работата на правителствено равнище в рамките на електронното правосъдие и да бъде в състояние да следва новите тенденции.

В допълнение към това "политическо" участие, може да бъде интересно да се анализират и градивните елементи на електронния кодекс, които се поддържат в рамките на проекта Me-Codex от техническа гледна точка, както и да се види каква е възможната употреба за европейския нотариат и неговите членове. За тази цел, CNUE трябва да има достъп до проекта. На заседанието на Управителния съвет на 19 януари 2019 г., членовете са гласували в подкрепа на продължаването на проекта Me-Codex.

В рамките на т. 5 от дневния ред бяха представени детайли относно съобщения и събития за 2018 г. Председателят Колер представи информацията относно възможността да бъде организирана съвместна конференция на CNUE и Европейската комисия. Двата европейски регламента, относно режимите на съпружески имуществени отношения и този за имуществените последици от регистрираните партньорства, ще влязат в сила на 29 януари 2019 г. В тази връзка, председателството на CNUE се е срещнало с представители на ГД "Правосъдие" на 24 януари, за да предложи организирането на съвместно мероприятие, в съответствие с конференциите, проведени в миналото (2009, 2010, 2011 и 2015 г.).

На това заседание, Комисията се е съгласила по принцип, подчертавайки желанието си да проведе кампания за двата регламента. CNUE също така е заявил, че би искал да организира конференцията на 23 октомври 2018 г., датата близка до датата на Европейския ден на правосъдието, която би превърнала конференцията в голямо събитие. Ако бъде постигнато

споразумение с Европейската комисия за организирането на такава конференция, академичните аспекти биха могли да бъдат разгледани в сътрудничество с работната група по гражданското право на CNUE, а комуникационните аспекти - с работната група по съобщенията, която ще отговаря за изготвянето на подходяща стратегия.

В рамките на същата точка бяха обсъдени възможностите за организиране и провеждане на 3-то издание на Дните на отворените врати на нотариусите в Европа. Тази инициатива, която обединява и подчертава действията на нотариата, е посветена на различни целеви аудитории в повечето държави-членове около Европейските дни на правосъдието, се оказва истински успех през 2016 г. и 2017 г. Общото събрание реши да поднови тази инициатива и през 2018 г. Семейното право може да бъде централната тема на това издание, като се има предвид влизането в сила на двата европейски регламента и с оглед провеждането на съвместна конференция с Европейската комисия. По този начин, по отношение на комуникацията, могат да бъдат създадени позитивни предпоставки, за да се повиши осведомеността на гражданите за тази важна тема за нотариата.

Наред с всичко, през 2018 г. CNUE ще отпразнува своята 25-годишнина. По този повод, председателството на CNUE предлага да се организира събитие, както за членовете му, така и за многобройните партньори в институциите и различни европейски организации. Европейският парламент, сърцето на европейската демокрация,

ще бъде предложено за място за тези тържества. С помощта на румънския нотариат и двама румънски депутати, както и на нотариусите, празникът на 25-ата годишнина може да се проведе в сградата на Парламента в Брюксел за два дни с прием на 5 декември 2018 г. и провеждане на Общото събрание на CNUE на 6 декември 2018 г.

Между 90 и 100 участници ще бъдат поканени на приема: представители на европейските институции, нотариуси от цяла Европа, представители на европейски организации, членове на постоянните представителства на държавите-членове и др. На участниците може да бъде предложена вечеря с коктейл. Ще бъдат планирани речи на високо равнище.

На последно място беше представена информацията относно идеята за организиране на изложба в Европейския парламент. По време на посещението на CNUE в Нотариалния архив на Малта, е възникнала идеята да се организира изложба на CNUE в Европейския парламент на нотариални документи, свързани с личности/събития, които са белязали историята на Европа. Тази безпрецедентна изложба би позволила да се подчертае ролята на нотариуса в опазването на историческото и културното наследство на Европа. Целта би била да се разкаже/илюстрира Европа през различни периоди и нотариални документи с голяма историческа стойност, ако е възможно с приноса на всички нотариати-членове на CNUE. В същото време, в рамките на изложбата ще бъде предоставено специално място за актуалностите в нотариалната професия, по-специално чрез използването на нови технологии.

Такава изложба ще изисква обширна подготвителна работа - обсъждане на организационни въпроси, определяне на национални експерти, които биха могли да бъдат включени в тази дейност, връзки с Европейския парламент, подбор на нотариални документи и т.н. Следователно би било за предпочитане да се планира нейното организиране през 2019 г. На своето заседание на 21 февруари, Управителният съвет на CNUE е дал положителна препоръка относно подхода, предложен от работната група по съобщения. Сега е необходимо да се поиска участието на нотариатите, за да се идентифицират документите, които ще бъдат изложени. В тази перспектива би било необходимо да се назначи куратор на тази изложба, който да отговаря за избора на документите и за общия надзор. Що се отнася до международните отношения и отношенията с други институции, г-н Сарнеел, нотариус от Холандия, представи работата на CNUE в работната група CNUE-CEPEJ за подготовката на първия доклад за ефективността на нотариалната професия. Това е допълнителен доклад към изданието на доклада от 2016 г. относно ефективността на правосъдието. Този първи нотариален доклад бе приет много благоприятно не само от членовете на CNUE, но и преди всичко от самия CEPEJ. Освен това докладът на CNUE беше публикуван на 30 ноември 2017 г. в официалната база данни на CEPEJ. Докладът е публикуван под заглавието "Специфично изследване на правните професии", като се има предвид, че CNUE е първият и на този етап единствената професионална асоциация, която е получила публикуването на доклада си на

официалния уебсайт на СЕРЕЈ. Вследствие на мандата, даден единодушно от Общото събрание на 1 декември 2017 г. на работната група на CNUE-СЕРЕЈ за започване на обсъждания за второ издание на доклада относно ефективността на нотариалната професия и за продължаване на плодотворния диалог между двете институции, CNUE и СЕРЕЈ са провели среща в Париж на 20 февруари 2018 г. По-специално тази среща е дала възможност за обмен на конкретни идеи за изготвянето на втория доклад на CNUE с г-н Жан-Пол Жан, председател на работната група на СЕРЕЈ. Г-н Сарнеел планира скоро да свика работната си група, за да влезе в конкретната фаза на подготовка на втория доклад на CNUE, който в идеалния случай трябва да бъде приет в края на тази година. СЕРЕЈ планира да публикува своя доклад за 2018 г. на 4 октомври 2018 г.

Бяха обсъдени и връзките с Института за европейско право (ELI). След Общото събрание на 1 декември 2018 г., CNUE съобщи на ELI, че унгарските и италианските нотариати ще представляват CNUE в работната група по блокчейн, а именно г-н Тамаш Парти и г-н Доменико Камбарери. Според последната информация, получена от ELI, бъдещата работа по блокчейн ще бъде предмет на няколко предстоящи събития.

Точка 7 от дневния ред беше отделена на европейските проекти. Проектът "Медиация за нотариуси - нотариуси за посредничество" е започнал на 23 октомври 2017 г. за период от една година. Чрез организирането на пет семинара проектът цели да изгради

обща рамка за трансгранично посредничество и да насърчи посредничеството като алтернативен начин за разрешаване на конфликти с нотариусите. Проектът започва своята фаза на оценяване, като в понеделник, 24 април, ще се състои средносрочно заседание. Срещата ще бъде посветена по-специално на анализа на националните доклади за медиационната практика, резултатите от петте работни семинара (Мадрид, Париж, Любляна, Рим и Брюксел) и подготовката на практическото ръководство за нотариусите, които се занимават с трансгранични случаи на медиация. Ръководството ще бъде представено публично на заключителното събитие на проекта през октомври 2018 г.

Вторият представен проект беше ФЕН плюс. Основната цел на проекта "Намери нотариус (FAN) плюс" е да модернизира европейската нотариална кантора, за да стане по-достъпна и удобна за всички граждани на ЕС (<http://www.notaries-directory.eu>). В тази рамка, CNUE отправи покана за представяне на оферти на 16 февруари 2018 г., за да сключи договор с доставчик на ИТ услуги за уеб дизайн и услуги за разработка. Кандидатите се приканват да предоставят техническо предложение и прогноза до 23 март 2018 г. и на 5 април 2018 г. ще се състои заседание на членовете на Комитета по информационни технологии за избор на доставчик на ИТ услуги, който ще отговаря за техническото изпълнение на проекта в съответствие с критериите за оценка, договорени в началото на срещата. Планира се да започне работа по разработването на новата директория в началото на април 2018 г.,

като новата версия на директорията ще бъде пусната онлайн през януари 2019 г. Що се отнася до развитието на Европейска нотариална мрежа (ENN), г-жа Патуели информира, че различните резултати, планирани в рамките на работния план на ENN за 2017 г., са били финализирани. В платформата ENN са публикувани фактологични справки за националното прилагане на Регламенти на ЕС № 1103 и 1104 от 24 юни 2016 г., които допълват многоезичното практическо ръководство за правото на ЕС. Разгледан е и Регламент (ЕС) 2016/1191 на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 2016 година за насърчаване на свободното движение на гражданите чрез опростяване на изискванията за представяне на някои официални документи в Европейския съюз и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 и е съставена информация за прилагането му във всяка страна. Резултатите от 2017 г. включват създаването на нов контролен списък, който да ръководи документите, които ще бъдат изготвени в областта на придобиването на недвижими имоти в чужбина, за ползване от гражданите и нотариусите, както и двуезична форма за трансгранична нотариална практика относно режимите на съпружеска имуществена общност, които могат да бъдат генерирани на всички езици на CNUE чрез платформата ENN.

Освен това ENN се е погрижила за актуализиране на наличната информация в уебсайтовете "Двойки в Европа" и "Уязвимите в Европа" за общо 13 държави и е допринесла за създаването на нов уебсайт относно доказателствената стойност на автентичните инструменти, които вече е

публично достъпен на www.authentic-acts.eu.

Както вече беше обявено, платформата ENN вече е оборудвана с професионално видеоконферентно приложение, което позволява на регистрираните нотариуси да организират разговори от точка до точка със събеседници и други нотариуси, свързани с платформата. Дейностите, изпълнявани в рамките на безвъзмездната финансова помощ от 2017 г., и съответните разходи, се отчитат подробно в техническите и финансовите отчети, които са на разположение като приложения. Финансовият отчет е одитиран и сертифициран от външна независима компания. Общите разходи по проекта възлизат на 167 763,76 евро (съфинансирането от ЕС покрива 134 211,01 евро), т.е. под бюджета на проекта. Докладите ще бъдат представени на Европейската комисия до 31 март 2018 г.

Европейската комисия е избрала проектното предложение от ENN за 2018 г. за финансиране, сега наречено M-ENN. Общата стойност на проекта е 175 420 евро (80% европейско финансиране). Оперативният грант за 2018 г. е част от подновеното многогодишно рамково споразумение за партньорство, което продължава до 2022 г. През 2018 г. операциите на ENN ще бъдат поддържани и подкрепени от по-интензивно разпространение, за да се популяризират нейните мрежови и информационни услуги сред по-голям брой европейски нотариуси. Предвиждат се две работни срещи на ENN и два трансгранични семинара за местни нотариуси: първото събитие ще се проведе във Вилнюс на 17-18 май

2018 г. Второто събитие се планира през втората половина на годината в Брюксел.

Проектът "Обучение II" е в ръцете на финансовите служби на ГД "Правосъдие" за окончателна оценка. След това, CNUE ще разбере подробностите за окончателните отчети. Въпросът, който ще възникне, се отнася до възстановяването на разходите на партньорите, което ще варира според всеки организиран семинар. Трябва да бъде намерено балансирано решение, за да се спази както равното първоначално задължение на нотариатите-партньори, така и действителните разходи, считани за допустими от Комисията.

След като изчерпа дневния ред, председателя Колер закри заседанието, като отново изказа своята благодарност на българския нотариат и на мен за помощта и за организираната среща с ръководещите преговорите за Единния цифров портал в българското председателство в ЕС - г-жа Златина Николова и г-жа Цанка Цанкова.

След заседанието, аз, заедно с моите колеги, г-н Йенс Борман, председател на Нотариалната камара на Федерална република Германия и г-н Мариус Колер, председател на CNUE, се отправихме заедно към сградата на Постоянното представителство на Република България в ЕС, за да преговаряме и отстояваме интересите на всички европейски нотариуси.

В рамките на проведената среща, г-н Борман и г-н Колер направиха експозе и отбелязаха загрижеността си относно предложението на Европейската комисия за Единния цифров портал в Съвета на Европейския съюз. Според германския прочит на текста, чл. 5,

Председателят Танев, с председателя на СНЕС – М. Колер, председателя на НК на ФРГ – Й. Борман и г-жа Дж. Франскастел от немския нотариат

параграфи 2, 3 във връзка с съображения 18 - 18б и приложение II към предложението, изменено от естонското председателство, предвиждат пълна онлайн регистрация на всички дружества и фирми без юридическа правосубектност, без намеса на посредник като нотариус, което ще касае регистрацията на еднолични търговци, съдружници и клонове в Търговския регистър. В държавите-членки с предвиден превантивен контрол при регистрации, като Германия и България, това би застрашило неприемливо надеждността на вписванията в Търговския регистър и следователно - правната сигурност и плавността при осъществяването на търговските сделки. Най-новата реформа на дружественото право в България, която дава изключителна компетентност на нотариусите за подаване на заявления за регистрация в Търговския регистър, за да се предотврати кражбата на фирми и други престъпни дейности, би се превърнала в

остаряла, ако въпросното предложение бъде прието в настоящата му формулировка.

В този контекст, германското правителство представи придружаващите предложения за изменения. Освен искането за изключване на заявленията за регистрация в Търговския регистър от процедурите по член 5, параграф 2 във връзка с приложение II, предложенията водят до значително "омекотяване" на подхода на SDG. Допълнително се цели да се ограничат опасностите, произтичащи от евентуално разширяване на инструментариума с други процедури и други сфери на дейност на по-късен етап.

Въпросът е неотложен, тъй като се очаква българското председателство да приключи разговорите по предложението. Междувременно, от

Постоянно представителство на Република България в Европейския съюз

ноември 2017 г., Европейската комисия очаква серия инициативи в областта на дружественото право. Публикуването им е отложено няколко пъти и понастоящем се предвижда най-рано до 28 март 2018 г., както по последна информация това ще бъде отложено за края на м. април. Във всеки случай пакетът на дружеството остава политически приоритет за г-жа Юрова и цифровизацията на дружественото право - най-важната част от пакета. Понастоящем Комисията изглежда обмисля само две инициативи в рамките на този пакет за дружественото право:

- Директива за улесняване на използването на цифрови технологии през целия жизнен цикъл на една компания.

- Директивата за улесняване на трансграничната мобилност на дружествата със следната тройна цел: да се актуализират правилата за трансграничните сливания, да се въведат правила за трансграничното разделение и да се предвидят правила относно трансграничните преобразувания.

Комисията очевидно се е отказала от плановете си да публикува на този етап инициатива за хармонизиране на стълкновителните норми, приложими в областта на дружественото право, която също беше предвидена като трета част от пакета за дружественото право. Тази бележка се фокусира изключително върху цифровизацията на жизнения цикъл на дружествата и съдържа информация, получена чрез няколко срещи между CNUE и Европейската комисия. В допълнение към неформалния обмен между CNUE и Комисията, председателят Колер, придружен от г-н Борман и г-н Радой,

наскоро се срещна с Европейската комисия относно бъдещия пакет за дружествено право. Два срещи са проведени на 7 февруари и на 15 февруари. В този контекст Комисията е изяснила следните аспекти. Основната цел на предложението е да се премахне необходимостта от физическо присъствие и хартиен формат през целия жизнен цикъл на дружествата, с изключение на фазата на ликвидация и разделяне, които ще бъдат изключени от обхвата на предложението. Комисията не възнамерява да определи техническите средства, нито да ги ограничи, като остави този избор на държавите-членки. Има обаче желание за проверка на идентичността и капацитета. В контекста на онлайн включването на дружества с ограничена отговорност, използването на стандартни формуляри ще бъде правило. За последващи структурни промени, държавите-членки са свободни да предоставят използването на стандартни формуляри. Освен това държавите-членки остават свободни да определят съдържанието на формулярите в съответствие с националното законодателство. Общото приложно поле на директивата изглежда се отнася за дружествата, изброени в приложение II към Директива 2017/1132, т.е. акционерни дружества, дружества с ограничена отговорност и „опростени“ акционерни дружества, например във Франция. Въпреки това държавите-членки могат да изберат да изключат от обсега на директивата акционерни дружества и опростени акционерни дружества. Комисията няма намерение да засяга компетенциите на нотариусите в дружественото право. Комисията възнамерява да предостави на

държавите-членки достатъчна свобода да изискват нотариално участие, ако желаят, за да упражняват превантивен контрол върху съдържанието на формуляра или процедурата за регистрация, при условие че този контрол може да се упражнява от разстояние. По този начин ролята на нотариуса в дигиталния жизнен цикъл на компаниите може да остане същата като досега, като същевременно изисква адаптиране, за да се осигури цифровизацията на комуникацията между нотариуса и предприемача, както и между нотариуса и търговския регистър.

Беше подчертано положителното гласуване на Европейския парламент от 22.02.2018 г. във връзка с Единния цифров портал с голямо мнозинство от 32 гласа "за" и три "против". Изключенията от търговския регистър, търсени от CNUE, са осигурени както в приложение II, така и в съображение 18. Освен това се предвижда правото на държавите-членки да организират своите процедури в съответствие с националните нужди и да определят отговорностите на национално равнище в съображение 20.

В допълнение към всичко казано от германските ми колеги, обърнах внимание на г-жа Николова, че в България, длъжностните лица по регистрацията имат не само възможност, но са длъжни да проверяват за автентичността на нотариално удостоверените документи в информационната система на Нотариалната камара - ЕИС „Единство“. Те извършват тази проверка онлайн и нотариусите са длъжни, когато заверяват документ, свързан с обстоятелства, подлежащи на вписване

в Търговския регистър, да го обявяват в системата на НК и длъжностното лице е длъжно да го провери. Налице е обратната връзка, защото регистрите са вече свързани. Обясних, че има един нюанс, кражбата на самоличност, т.нар. кражба на фирми. Информирах, че сме провели срещи с г-жа Ахладова, г-н Борман, и изпълнителния директор на Агенция по вписванията, г-жа Зорница Даскалова, която каза изрично пред журналисти, че през последната година няма регистриран нито един случай на кражба на фирми. Ние имахме един сигнал, всъщност на един английски гражданин от миналата седмица за ЕООД, при което има смяна на управител, като новият управител е Иван Иванов, което е някакво симптоматично име, там няма нотариална заверка, има само сканирани копия. Новият управител продава недвижимия имот, около 2 000 м² в провинцията и още едно имущество, находящо се на морето. Поради това, английският гражданин се жали и алармира всички институции, но това е единственият случай и то, защото няма нотариална заверка.

Г-жа Николова ми благодари за повдигнатия от мен въпрос за сигурността и превенцията на кражбата на фирми, която нотариусите осъществяват. Тя отбеляза, че напълно разбира притесненията на колегите нотариуси от Европа, но категорично заяви, че идеята на Съвета на ЕС за конкретното предложение за Единен цифров портал, категорично не е насочена срещу нотариусите, като по-скоро има цел да бъде създаден портал, в който всеки гражданин на ЕС да има възможност да направи справка относно приложимите процедури във

европейските държави, като се предвижда в този цифров портал да бъдат поместени линкове към националните сайтове на компетентните институции, от където всяко лице би могло да получи най-достоверна информация как се учредява дружество в Германия, например. Г-жа Николова благодари за разясненията и увери, че полученото се разминаване в смисъла при прочита на отделни текстове от предложението, може да бъде лесно преодоляно, така че да бъде избегнато евентуално двусмислие и да бъдат изчистени притесненията на нотариусите свързани с него. За тази цел г-н Борман пое ангажимент да изпрати конкретни идеи и предложения за смисловото изчистване на текстовете. Срещата протече при изключително добра комуникация и конструктивен диалог, като беше резултатна и продуктивна за всички участници. С тази заключителна среща приключи и участието ми в Брюксел като председател на Нотариалната камара на Република България на 23 март 2018 г.

Димитър Танев
Председател на Съвета на нотариусите на
Нотариалната Камара на Република
България